

Nr 117.

Af herr **Beckman**, *angående aflöningsförmåner för fångvårdsstyrelsens kvinnliga skrifbiträde.*

I 1910 års statsverksproposition har Kungl. Maj:t i sitt förslag till lönereglering för fångvårdsstyrelsen äfven begärt anslag på ordinarie stat till aflöning af ett kvinnligt skrifbiträde och därvid till Riksdagens godkännande framlagt den åsikt, att åt de principer, som borde blifva gällande vid uppförande å ordinarie stat af de kvinnliga biträdena hos statens ämbetsverk och myndigheter, borde gifvas fullständigt enahanda grunder, som för statens manliga tjänsteinnehafvare gällande och hvilka redan genomförts beträffande de kvinnliga befattningshafvarna hos järnvägs- och telegrafstyrelserna.

Hur glädjande det än är, att Kungl. Maj:t nu vill tillförsäkra dessa hittills förbisedda statstjänare den ordinarie anställningens trygghet, så visar dock den föreslagna aflöningen för fångvårdsstyrelsens skrifbiträde en väsentlig olikhet mot lönerna för de ofvannämnda reglerade verkens kvinnliga tjänsteinnehafvare med samma slags arbete. Enligt hvad i statsverkspropositionen sid. 26 påpekas, äro i järnvägsstyrelsen anställda under benämning bokhållare eller kontorsskrifvare »åtskilliga biträden, af hvilka några äro sysselsatta uteslutande med renskrifningsarbete, under det andra hafva sig anförtrodda göromål af mera kvalificerad art». Af 1907 års Riksdag beviljades för järnvägsstyrelsens kontorsskrifvare — bland hvilka väl renskrifverskorna äro att finna — en begynnelselönen af 1,480 kronor med en slutlönen af 2,200 kronor samt för bokhållarne resp. 2,200 och 2,750 kronor sedan samma Riksdag dessförinnan åt telegrafstyrelsens kontorsskrifvare gifvit 1,200 kronor i begynnelselönen med en maximilönen af 1,800 kronor.

Nu föreslås af Kungl. Maj:t för fångvårdsstyrelsens kvinnliga skrifbiträde en begynnelselönen af 1,200 kronor samt en slutlönen efter 10 år af

allenast 1,500 kronor med skyldighet till 7 timmars tjänstgöring, då arbetets gång så påfordrar. Hur ytterst knappa lefnadsvillkor en sådan aflöning erbjuder under i Stockholm rådande lefnadskostnader inses lätteligen.

Om ett kvinnligt biträde vinner ordinarie anställning vid 25 års ålder, måste hon först i 10 år med ett strängt och nötande arbete utöfver de 7 timmar verket har rätt att fordra, sträfva för att ej lida brist på det nödvändigaste. När hon vid 35 års ålder når den fastställda maximiinkomsten, 1,500 kronor, som skänker henne endast minimum af existensvillkor, har hon 25 år kvar af sitt enformiga och nervslitande arbete, innan pensionsåldern inträder med, enligt de föreslagna lönestaterna en pension af 1,000 kronor.

Det torde böra ifrågasättas om det kan bereda staten en verklig fördel att åt en sin tjänsteinnehafvare, hvars arbete och arbetsförmåga äro oumbärliga, gifva så knappa villkor, att krafterna och därmed arbetsintensiteten äfventyras genom tvånget att för vinnande af en draglig existens söka hjälpa upp sina inkomster genom arbete utom verket.

Såsom af statsverkspropositionen inhämtas föreslogs redan i 1902 års löneregeringskommittés betänkande nr VII åt kvinnlig befattningshafvare af den art, hvarom här är fråga, 1,200 kronor för år såsom begynnelsearfvide och 1,800 kronor för år såsom slutarfvide.

Flera af de ämbetsverk och myndigheter, som sedermera afgifvit infordrade yttranden angående nämnda betänkande — bland dessa kommerskollegium och statistiska centralbyrån — hafva föreslagit 1,350 resp. 1,500 kronor i begynnelselön samt en slutlön af 1,800 kronor för dem af sina biträden, hvilka betecknades såsom mindre kvalificerade.

I fångvårdsstyrelsens afgifna yttrande säges — sedan styrelsen framhållit att biträdena böra tillförsäkras ålderstillägg — att aflöningen för ett ordinarie skrifbiträde »synes med hänsyn till de allt mera stegrade lefnadsomkostnaderna ej böra sättas under 1,500 kronor».

Och slutligen — då hos järnvägs- och telegrafstyrelserna redan inrättats tjänster, motsvarande den nu för fångvårdsstyrelsen föreslagna, med väsentligt fördelaktigare aflöningsvillkor, synes rättvisan fordra samma löneprincipers tillämpning äfven i detta fall.

Då i närvarande tryckta tider väl knappast kan af Riksdagen beviljas en slutlön af 2,200 kronor, eller det belopp som af Riksdagen medgifvits järnvägsstyrelsens kontorsskrifvare, anhålles,

att Riksdagen ville åt fångvårdsstyrelsens skrifbiträde — förutom de förmåner i öfrigt, som i statsverkspropositionen föreslagits — bevilja den af Kungl.

Maj:t föreslagna begynnelselönen af 1,200 kronor för år — fördelad i lön 600 kronor, tjänstgöringspenningar 450 kronor samt ortstillägg 150 kronor — äfvensom medgifva, att nämnda begynnelselön finge genom tre ålderstillägg å 200 kronor hvardera efter resp. 5, 10 och 15 år höjas till 1,800 kronor för år.

Pensionen skulle i så fall enligt de beräkningsgrunder, som i statsverkspropositionen följts och i likhet med pensionen för telegrafstyrelsens kontorsskrifvare komma att belöpa sig till 1,200 kronor för år.

Stockholm den 26 januari 1910.

Ernst Beckman.

Nr 118.

Af herr **Rydén**, om pension åt kontrollören Olof Bruhns änka
Matilda Kristina Bruhn, född Johnsson.

År 1907 den 9 november inträffade å Arlöfs bangård en olyckshändelse, genom hvilken en människa förlorade lifvet och en annan svårt skadades. Med bantåg från Malmö anlände kl. 5.44 f. m. kontrollörerna vid Arlöfs sockerfabrik Olof Bruhn och Fredrik Bager. De begåfvo sig från stationens plattform tvärs öfver bangården till den midt emot belägna sockerfabriken. Bangården var mörk, och de observerade ej en rad järnvägsagnar, som af ett växellokomotiv knuffats i gång. Strax utanför sockerfabrikens portar kullkastades de af de nära nog ljudlöst framrullande vagnarna och öfverkördes. Medelst ett i all skyndsamhet anskaffadt extratåg fördes de till Malmö allmänna sjukhus, där Bruhn inom kort afled, medan däremot Bager kunde räddas till lifvet.

Bruhn efterlämnade som närmaste anförvanter vid sin död dels sin hustru Matilda Kristina Bruhn, född Johansson den 19 april 1855 (bil. B.), dels en vuxen son i ett föregående äktenskap. Änkefru Bruhn blef genom olyckshändelsen fullständigt förkrossad och har efter densamma varit ur stånd att försörja sig själf. Hon är, såsom bifogade läkareintyg (bil. C) utvisar, »till ytterlighet nervös och till krafterna nedsatt». Hennes sjuk-